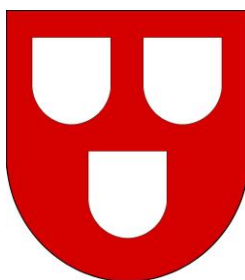

Stanislav Kasík
Heraldická kancelář
„Dauphin“
Roudnice nad Labem
2023

DĚČANY

Poznámky k návrhům obecního znaku a vlajky

Znak středověkého cechu malířů štítů

O TVORBĚ OBECNÍCH ZNAKŮ

Z poznání historického vývoje městských a obecních znaků lze ze skladby užitých znakových figur a dalších souvislostí odvodit pohnutky, stanovit příčiny a inspirace jejich volby. Můžeme je rozdělit do několika skupin. Vyjmenujeme jen některé.

Mnoho obecních znaků je odvozeno od znaků vrchností. Ať od znaku krále u měst královských, či od znaku šlechtického majitele, biskupa nebo církevní instituce u měst poddanských. Při jejich tvorbě bylo snahou navrhovatelů odlišit nějakým způsobem znak obce od znaku vlastníka. Stávalo se tak různými způsoby, jakými bylo přijetí pouhé části znaku, uměnění znakových figur, změna tinktur znakového pole či znamení, nebo doplnění další figurou nebo znaméním atp.

Jinou skupinu tvoří znaky odvozené od přírodních podmínek. Například použitím figury kopce je charakterizováno prostředí, ve kterém obec leží. Vlnité břevno má obvykle souvislost s existencí vodního toku. Stejným způsobem vypovídá vyobrazení skály. Stromy mohou symbolizovat okolní lesy. Některá znamení ukazovala na převažující zaměstnání obyvatel. Proto se objevují ve znacích motivy zemědělské, vinařské, chmelařské, rybářské, hornické atd. Ve znacích se připomínaly i různé události.

Jednu z nejcennějších skupin jsou znaky ukazující užitými symboly na jméno obce. Tak jak je například jablonoň ve znaku Jablonce nad Nisou, rak ve znaku Rakovníka, sova ve znaku Sovínek, či měsíc - luna ve znaku Loun. Takovým znakům se říká „znaky mluvící“.

Současné tendence ve tvorbě obecních znaků se přidržují již osvědčených metod a postupů.

Přesto jsou některé figury pro obce bez statutu města nepoužitelné. Například hradby, jejichž fyzická existence byla vysoce ceněnou výsadou a pýchou každého města a zároveň jejich nejpřípadnějším symbolem.

Podvýbor pro heraldiku a vexilologii Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky preferuje u obcí znaky jednodušší, které více odpovídají původním praktickým funkcím znaků a také významu uživatele. Podoba navrženého znaku musí bezpodmínečně být v souladu s pravidly, zásadami a uzancemi heraldiky. Nemá kolidovat se znaky již v České republice užívanými. Má být jednoznačným a nezaměnitelným symbolem konkrétní obce.

V heraldice platí, že znak je posuzován nikoliv z pohledu pozorovatele, ale z pohledu nositele. Proto je v popisu používáno stranového určení „vlevo“ a „vpravo“ ve zdánlivém rozporu s pozorovaným vyobrazením, kde jsou například figury v polohách právě opačných.

Z HISTORIE OBCE

Obec Děčany je tvořena čtyřmi místními částmi: Děčany, Lukohořany, Semeč a Solany. Z pohledu historických písemných pramenů jsou „nejstarší“ Děčany.

Děčany se v písemných historických pramenech připomínají poprvé v roce 1226. Český král Přemysl Otakar I. potvrzuje klášteru premonstrátek v Doksanech všechna darování a potvrzuje všechny svobody. Zmiňuje jistého Chvala, který klášteru daroval ves Děčany („*Gwal dedit villam Dechán*“; Codex diplomaticus et epistolarius Regni Bohemiae /edidit Gustavus Friedrich/. Tomus II. Praege 1912, s. 280, No 286, resp. s. 285).

V roce 1392 je zaznamenáno darování Kunrada ze Solan kostelu v Solanech za spásu duše jeho syna Jana. Daroval kostelu sv. Martina biskupa, plat dvou kop v Děčanech („*II. sexagenas census in Dieczan*“), louku u Loukohořan a půl lánu (Ferdinand Tadra. Soudní akta konzistoře pražské. Část III. Praha 1896, s. 88).

V březnu 1411 protonotář Mikuláš z Vožice daroval k oltáři sv. Ducha v pražském kostele věčný plat dvou kop v Děčanech („*in Dyeczanech*“ Reliquiae tabularum terrae Regni Bohemiae. Anno MDXLI igne consumptarum /edidit Josephus Emler/. Tomus II. Praege 1872, s. 78, dále RT).

Děčany byly rozděleny na dvě části. Z nich jedna příslušela ke statku Solany, s nímž byla následně připojena k panství Bílina a později odprodána. Druhá část vsi se v letech 1392-1611 připomíná jako příslušenství statku Semeč, který se nakonec dostal k panství Třebívlice (August Sedláček. Místopisný slovník historický Království českého [Praha] 1908, s. 126).

Erb pánů z Lobkovicz
(kresba Jiří Louda).

Na počátku 16. století se Děčany připomínají v souvislosti s panstvím Osek. Tehdy byl vlastníkem Oseku Jan Kaplír ze Sulevic. V roce 1523 postoupil uvedené panství Děpoltovi z Lobkovic. Jeho dědici byli synové Jiřík, Jan, Litvín, Děpolt, Kryštof, Petr a Václav. V roce 1538 se bratři rozdělili. Na díl Václavův se dostalo panství Osek se zámkem a městečkem, tvrz a město Duchcov s mnohými vesnicemi (August Sedláček. Hrady, zámky a tvrze Království českého. Díl XIV. Litoměřicko a Žatecko. Praha 1923, s. 175-176; dále Sedláček, Hrady). Mezi nimi byly i Děčany („*ves diecziany*“, DZ 45 E 10). Z Václavových synů dědil nejmladší Matouš Děpolt Všechlapy s tvrzí a mnohými vesnicemi oddělenými od panství Duchcov. Mezi nimi byly i Děčany („*ves Dieczany*“, DZ 67 E 11). V roce 1592 prodal Všechlapy s příslušenstvím svému bratru Adamovi Havlovi, který je spojil s duchcovským panstvím („*tvrz Wssechlapy...s lidmi w dieczanech ve vsi...*“; DZ 1084 M 13).

V roce 1787 patřily Děčany („*Jetschan*“, „*Jenčan*“) k panství Třebívlice v držení Adalberta Václava říšského hraběte z Klebelsbergu a svobodného pána z Thumburgu. Děčany tehdy dvořilo 27 domů (Jaroslaus Schaller. Topographie des Königreichs Böhmen. Fünfter Theil. Leitmeritzer Kreis. Prag und Wien 1787, s. 83, dále Schaller).

V roce 1833 byly Děčany („*Jetschan*“, také „*Jentschan*“) součástí panství Třebívlice, vlastněném Františkem hrabětem z Klebelsbergu. Ves tvořily 32 domy se 163 obyvateli, z velké většiny české národnosti, včetně jedné židovské rodiny. Přifařena byla do Třebívlic (kostel sv. Václava). V místě byl vrchnostenský hospodářský dvůr, ovčín. 12 domů s 30 obyvateli patřilo k Čížkovicím (Johann Gottfried Sommer. Das Königreich Böhmen. Erster Band. Leitmeritzer Kreis. Prag 1833, s. 78; dále Sommer).

V roce 1848 vydal František Palacký statistický přehled Království českého. Děčany („*Jetschan*“) byly součástí panství Třebívlice, držěném Františkem hrabětem z Klebelsbergu. Ves tvořily 33 domy se 173 obyvateli české i německé národnosti (František Palacký. Popis Království českého. Praha 1848, s. 46, dále Palacký, 1848).

Ottův slovník naučný přináší o Děčanech (něm. „*Jetschan*“) statistické údaje podle sčítání lidu v roce 1890. Ve vsi žilo 251 obyvatel. Přifařena byla do Třebívlic (kostel sv. Václava). Příslušela k hejtmanství Litoměřice a k okresu Lovosice (Ottův slovník naučný. Díl VII. Praha 1893, s. 126, dále OSN).

Lukohořany (Loukohořany) se v písemných historických pramenech připomínají v roce 1237 v přídomku Přibyslava a jeho syna z Lukohořan („*Przibizlaus cum filio de Luco Horsan*“). Přibyslav a jeho jménem neuvedený syn, byli svědky v listině krále Václava pro kostel v Teplicích, vydané v Postoloprtech dne 12. 4. 1237 (Regesta diplomatica nec non epistolaria Bohemiae et Moraviae. Pars I. Opera Caroli Jaromiri Erben. Praeae 1885, s. 426, No 915). V 15. století vlastnil Lukohořany Václav Farsa z Kralovic, připomínaný v letech 1411-1415. Jeho potomci pak drželi tvrz a díl vsi. V roce 1548 prodal Jan Čelechovec z Kralovic pustou tvrz, dvůr a ves Lukohořany Albrechtovi Kaplířovi ze Sulevic. V roce 1593 prodal Václav Kaplíř Lukohořany společně se Želevicemi Jiřímu z Lobkovic, jenž oboje připojil k panství Libochovice (Sedláček, Hrady XIV., 1923, s. 31-32).

Rodový erb knížat z Dietrichsteinu
(kresba Jiří Louda).

V roce 1787 patřily Lukohořany („*Laukohořan*“) k panství Libochovice, které vlastnil Jan Karel říšský kníže z Dietrichsteinu v Mikulově, svobodný pán v Hollenburgu, Finkensteinu a Thalbergu. Lukohořany tvořily 23 domy (Schaller 5, 1787, s. 72).

V roce 1833 byly Lukohořany („*Laukohořan*“) součástí panství Třebívlice, které bylo vlastnictvím Františka hraběte z Klebersbergu, svob. pána z Thumburgu. Ves byla rozdělena na tři díly. K panství Libochovice knížat z Dietrichsteinu patřilo 18 domů se 106 obyvateli české národnosti. Přifařeno do Třebívlic (kostel sv. Václava). 1 dům se 4 obyvateli příslušel k panství Třebívlice a 4 domy byly součástí statku Dlažkovice jehož majitelem byl Friedrich Karel hrabě ze Schönbornu (Sommer, 1, 1833, s 78).

V roce 1848 patřily Lukohořany („*Laukohořany*“) k fideikomisnímu panství Libochovice v majetku Františka Josefa knížete z Dietrichsteinu. Ves tvořilo 19 domů a 118 obyvatel (Palacký 1848, s. 44).

Ottův slovník naučný z roku 1900 uvádí statistické údaje o vsi Lukohořany („*Loukohořany*“, „*Loukořany*“) podle sčítání lidu v roce 1890. Ves tvořilo 23 domy se 124 obyvateli české národnosti. Byl zde poplužní dvůr a v XV. století tvrz. Ves byla přifařena do Třebívlic (kostel sv. Václava). Ves příslušela k hejtmanství Roudnice a k okresu Libochovice (OSN XVI. Praha 1900, s. 453).

Semeč se v písemných historických pramenech poprvé připomíná v roce 1359 v přídomku Čachbora, Sulka a Kuneše ze Semče („*Czachborio de Semczie*“; „*Sulco et Cunso fratres de Semczie*“; RT I. Pragae 1870, s. 71, No XXII.). Po husitských válkách se Semeč stala majetkem vladyků z Kostelce. V 16. století byla ves rozdělena na dvě části. Jedna patřila k Solanům a na druhé hospodařili Kaplířové ze Sulevic a pravděpodobně byli staviteli zdejší tvrze. První zmínka o ní je z roku 1611, kdy Václav mladší Kaplíř ze Sulevic prodal poplužní dvůr a tvrz v Semči Janovi staršímu ze Štampachu, který sídlil v Košticích a držel také Děčany. V době pobělohorských konfiskací se vlastníkem Semče stal Jan z Aldringenu. Druhá část vsi ve stejné době patřila k panství Libčeves. V roce 1811 byly obě části vsi spojeny, protože František hrabě z Klebersbergu koupil tzv. Horní Třebívlice se Šepetely a Semčí a spojil je s Dolními Třebívlicemi. Až do konce vrchnostenské správy patřila Semeč k Třebívlicím (Rudolf Anděl a kol. Hrady, zámky a tvrze v Čechách, na Moravě a ve Slezsku [III]. Severní Čechy. Praha 1984, s. 417, dále Hrady III.).

Erb knížete z Lobkowicz, vévody z Roudnice
(kresba Jiří Louda).

V roce 1787 byla Semeč („*Semtsch*“) součástí panství Liběšice v držení Františka Josefa knížete z Lobkowicz a vévody z Roudnice. Ves tvořilo 21 domů, z nichž několik patřilo k Čížkovicím a k dolním Třebívlicím. Nacházely se zde české granáty. Obyvatelé mluvili česky (Schaller, 5, 1787, s. 80).

V roce 1833 byla Semeč součástí fideikomisního panství Třebívlice v majetku Františka hraběte z Klebersbergu. Ves tvořilo 26 domů se 162 obyvateli české i slovenské národnosti, 1 židovská rodina, 1 vrchnostenský hospodářský dvůr. Přifařena do Třebívlic (kostel sv. Václava). 4 domy a 26 obyvatel příslušelo k panství Čížkovice (Sommer, 1, 1833, s. 78).

V roce 1848 patřila Semeč („*Semtsch*“) k panství Třebívlice v majetku Františka hraběte z Klebersbergu. Ves tvořilo 25 domů a 170 obyvatel české i německé národnosti (Palacký 1848, s. 46).

Podle sčítání lidu v roce 1900 měla ves Semeč 34 domy se 165 obyvateli české národnosti. Byl zde poplužní dvůr. Přifařena byla do Třebívlic (kostel sv. Václava). Ves byl příslušná k hejtmánství Litoměřice a okresu Lovosice (OSN XXII. Praha 1904, s. 827).

Solany se v historických pramenech poprvé připomínají v přídomku Břetislava ze Solan, který svědčil v nedatované listině Boreše z Riesenburgu, vydané někdy v letech 1300-1303 (Beiträge zur Geschichte Böhmens. Stadtbuch von Brüx. Prag 1876, s. 15, No 39).

Tvrz v Solanech byla sídlem jedné z větví Kaplířů ze Sulevic, zvané později Solskými ze Sulevic. Potomci drželi Solany až do závěru 15. století, kdy sestry Kateřina, Dorota, Otýlie a další neznámého jména, dcery Václava Solského ze Sulevic, prodaly Solany tvrz, s poplužním dvorem, vsí a kostelním podacím Děpoltovi z Lobkowicz. V roce 1606 držel tvrz v Solanech král a císař Rudolf II., který ji připojil k Libochovicím (Sedláček, Hrady XIV., 1923, s. 32).

V roce 1787 byly Solany součástí panství Libochovice, které vlastnil Jan Karel kníže z Dietrichsteina na Mikulově. Ves měla 65 domů a kostel sv. Martina (Schaller, 5, 1787, s. 72).

V roce 1833 byly Solany součástí fideikomisního panství Libochovice a Budyně, včetně statku Žerotín, který vlastnil František Josef kníže z Dietrichsteinu. Solany v té době tvořilo 50 domů. V nichž žilo 305 obyvatel. Vrchnost zde měla hospodářský dvůr. Kostel sv. Martina byl filiální k farnímu kostelu sv. Václava v Třebívlicích (Sommer 1, 1833, s. 46).

Podle sčítání lidu v roce 1900 měly Solany 65 domů a 422 obyvateli české národnosti. V místě byla trojtřídní škola, poplužní dvůr a filiální kostel sv. Martina (zde chybně sv. Markéty). Farně příslušela do Třebívlic (kostel sv. Václava). Politicky příslušela k hejtmanství Roudnice a k okresu Libochovice (OSN XXIII., 1905, s. 633).

Jednotlivé místní části propojují dva potoky – na Suchém potoce leží Děčany a Semeč. Na Kuzovském potoce jsou Loukohořany a Solany.

Nedaleko obce Děčany je vrch Baba (306,3 m. n. m.), který je památný tím, že v roce 1848, na památku zrušení roboty zde byla děčanskými občany vysazena lípa (Oldřich Doskočil. Děčany, Solany, Lukohořany, Semeč. V proměnách času a současnosti. Praha 2004, s. 12).

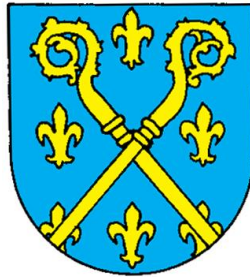
Kláster premonstrátek v Doksanech

O DOKSANSKÉM KLÁŠTEŘE A O PREMONSTRÁTECH

Řád premonstrátů založil v roce 1120 sv. Norbert z Xanten, když vybudoval v údolí Premontre

nedaleko Coucy ve Francii klášter. Potvrzení nové řehole obdržel od papeže Honoria II. v roce 1126. Premonstráti užívají znaku, kterým jsou dvě zlaté zkrížené berly v modrém štítě posetém zlatými liliemi. Atributem Panny Marie, které je zasvěcen doksanský klášterní kostel a klášter sám, je krom jiného především zlatá lilie (Milan M. Buben. Encyklopedie řádů a kongregací v českých zemích. II. díl/I. svazek. Řeholní kanovníci. Praha 2003, s. 59).

Založení ženské premonstrátské kanonie v Doksanech má úzkou souvislost se založením mužského konventu stejné řehole na Strahově. V obou případech byli zakladateli český král Vladislav I. (jako český kníže Vladislav II., jako český král Vladislav I.) a jeho manželka Gertruda z Babenbergu, dcera Leopolda III. markraběte rakouského (1484 prohlášen za svatého). Svůj podíl na uvedení premonstrátů do Čech měl olomoucký biskup Jindřich Zdík. Strahovský

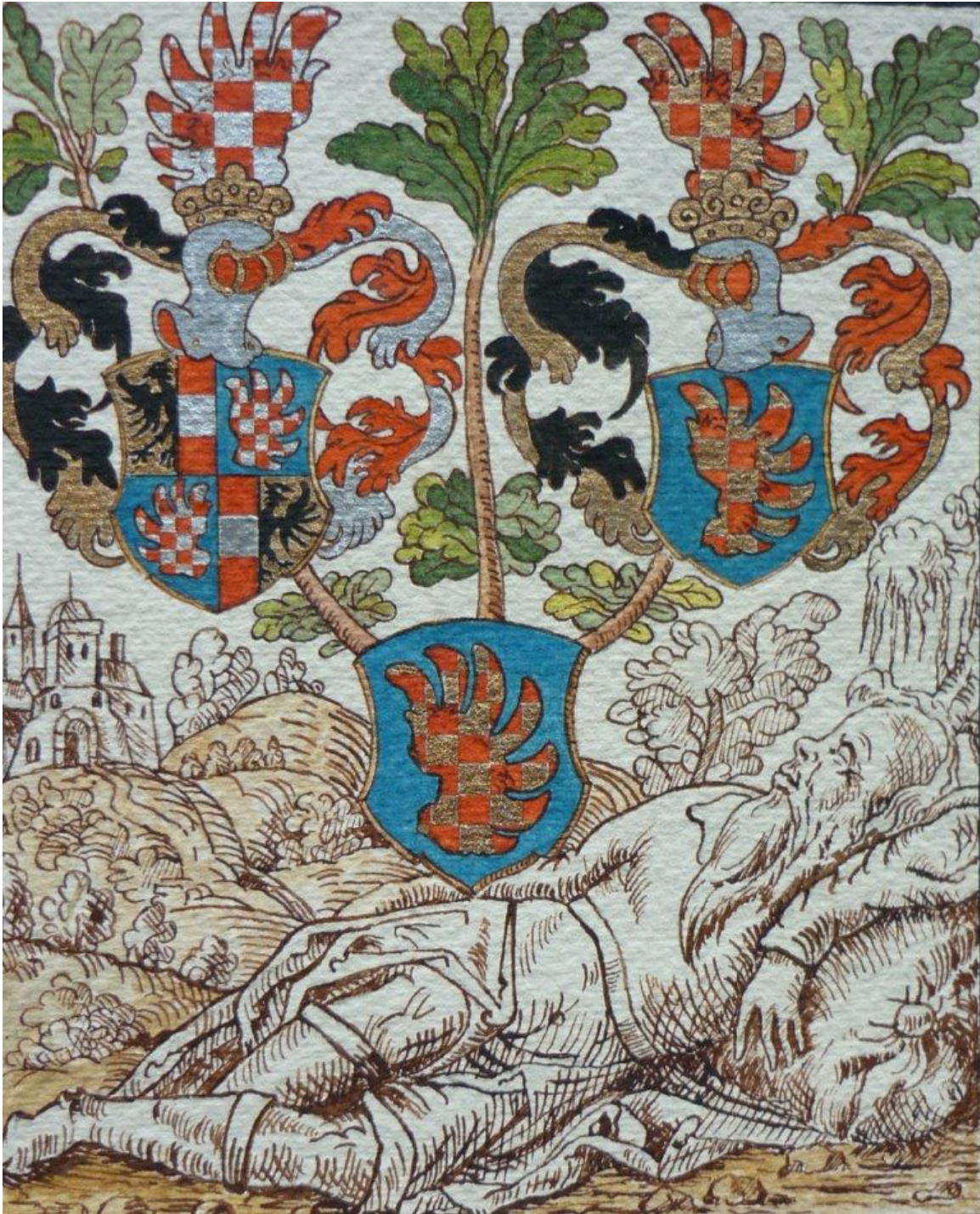
Znak Řádu premonstrátů

klášter byl založen v letech 1143/44 a osazen řeholníky vyslanými z porýnského kláštera ve Steinfeldu. Má se za to, že společně se steinfeldskými mnichy přišly i jeptišky stejné řehole z porýnského kláštera Dünnwald. Snad původním záměrem bylo vybudovat dvouklášter na Strahově – tedy odděleně mužský a ženský konvent, ale na stejném místě. Idea shodná s uspořádáním kláštera ve Steinfeldu byla nakonec opuštěna a pro řeholnice byl určen klášter, pro nějž se místo našlo v Doksanech.

Pečeť konventu kláštera v Doksanech, plastika na barokním průčelí brány.

Základní kámen doksanského konventu byl dle klášterní tradice položen v roce 1144. Klášter patřil k významným církevním institucím v Čechách. Do konventu byly přijímány dívky a ženy z královského rodu a z předních rodů šlechtických. Ve filiích ženských premonstrátských klášterů u nás jsou Doksany mateřským kláštelem pro Litomyšl, Louku, Teplou, Chotěšov, Novou Říši a Zábřovice. V klášterní bazilice dostavěné někdy v letech 1185/86 našel místo posledního odpočinku Přemyslovec kníže a pražský biskup Jindřich Břetislav (+ 1197) a jeho matka Markéta.

Erby Kaplířů ze Sulevic – dřevorez z Diadochu Bartoloměje Paprockého z Glogol a Paprockéwůle z roku 1602

Erb Kaplířů ze Sulevic
(kresba Jiří Louda)

ERB KAPLÍŘŮ ZE SULEVIC

Jeden z nejstarších a nejvýznamnějších šlechtických rodů Litoměřicka psal svůj přídomek po Sulevicích, či Sulejovicích u Lovosic. Nejstarší doklad podoby erbu Kaplířů je z roku 1361 v erbovní galerii na hradě Wenzelsburg v Lauf an der Pegnitz u Norimberka. Zde je prosté stříbrné křídlo v modrém štítě (Růžek, Vladimír: Česká znaková galerie na hradě Laufu u Norimberka z roku 1361. Sborník archivních prací, č. 1, roč. XXXVIII., Praha 1988, č. 88, s. 131 a 232). Nejstarší doklad o používání erbu na pečetích je však o třicet let mladší – Kunata ze Sulevic v roce 1391 pečetí šachovaným křídlem (Sedláček, August: Českomoravská heraldika II., Praha 1925, s. 232, dále jen ČMH II.). Za erb Kaplířů ze Sulevic je obvykle považováno stříbrno-červeně šachované křídlo v modrém štítu. Existuje i varianta erbu se zlato-červeně šachovaným křídlem, kterou používala kaplířovská linie na Vimperku. Tato varianta rodového erbu je pravděpodobně původní (Pokorný, Pavel, R.: Vídeňský rukopis cvp 8330. Sborník archivních prací, č. 2, roč. L., Praha 200, s. 408, č. 48 – autentický erbovník 231 barevných erbů české šlechty z roku 1571, jako dar českých stavů korunnímu princí Rudolfovi, pozdějšímu císaři Rudolfovi II.). Změna šachování křídla na stříbrno-červenou (údajně jen u některých příslušníků rodu) je dávana do souvislosti se spojením kaplířovského erbu s erbem vladyků ze Skalky (Pelant, Jan: Erby české, moravské a slezské šlechty. Praha 2013, s. 198). Klenotem bylo shodně

šachované křídlo na přilbě s červeno-stříbrnými (variantně červeno-zlatými) příkrývadly. V 15. století rozhojnili Kaplířové svůj rodový erb o erb vymřelých vladků ze Skalky, kterým byl zlato-červeně polcený štít, vpravo z poltící linie vyniká půl černého orla, vlevo je stříbrné břevno. Tento erb zaujímal první a čtvrté pole čtvrceného štítu kaplířovského erbu. Když byl Kašpar Zdeněk Kaplíř ze Sulevic povýšen do říšského hraběcího stavu (5. 2. 1676), obdržel polepšení rodového erbu. Sedláček ho popisuje takto: „Štít na čtvero rozdělený v 1. a 4. poli erb Skalecký, jenž vykládán na erb Rakouského domu a polovici Říšského orla pod zlatou korunou, v 2. a 3. poli modrém křídlo s červenou a bílou šachovnicí, příkrývadla černá žlutá a bílá červená, tři korunované helmy, na prostředním černý orel Říšský se štítkem Rakouského domu na prsou, na obou ostatních dotčené křídlo.“ (ČMH II., 1925, s. 232). Kaplířové ze Sulevic byli svého času vlastníky celé řady vsí na Litoměřicku.

Erb hrabat z Klebersbergu

ERB KLEBELSBERGŮ

Rod pocházel z Tyrolska. Do říšského šlechtického byl rod povýšen v roce 1531. Český inkolát obdržel v roce 1689 Jan Oldřich. Do hraběcího stavu byl povýšen Mikuláš František Klebelsberg. Rodina se rozdělila na tři linie, z nichž v poslední čtvrtině 19. století žila již jen jedna. Erb: Štít stříbrno-červeně čtvrcený s červeno-zlatě polceným středním štítkem. Vpravo stříbrný gryf stojící na dvou hlavách Turků. Vlevo z trojvrší rostoucí jetelové trojlístky na zkřížených stvolech, vše zelené. V 1. a 4. poli hlavního štítu tři kosmá břevna. Ve 2. a 3. poli kosmé stříbrné břevno a v něm tři červené kosmé šípky nalomené hroty nahoru. Na štítu tři korunované turnajské přilby s příkrývadly a klenoty (Rudolf Johann, Graf Merawiglia-Crivelli. *Der böhmische Adel. J. Siebmachers grosses Wappenbuch. Band IV/9. Nürnberg 1885, s. 130, tab. 64*). Jetelové trojlístky mají vztah ke jménu Klebelsberg, které lze přeložit jako jetelový vrch. Jetelový se německy řekne „klee“ a vrch „berg“.

NÁVRHY ZNAKU

- ☒ Znak č. 1** – V zeleném štítě dvě zkrížené berly nad lilií, obojí zlaté, převyšující tři (2, 1) stříbrné věže s cimbuřím, černým gotickým oknem v patře a prázdnou bránou s otevřenými černými vraty na zlatých závěsech.

Zkrížené berly a lilie jsou inspirovány znakem premonstrátského řádu, k němuž patřil i klášter v Doksanech, s nímž je spojena nejstarší zmínka o Děčanech v historických písemných pramenech. Věže symbolizují historické tvrze v místních částech Lukohořany, Semeč a Solany. Zelená je barva přírody, venkova, zemědělství, které jsou s obcí Děčany nepochybně v souladu.

- ☒ Znak č. 2** – V patě zeleného štítu dvojité stříbrné vlnité břevno. Nad ním hruška, provázená na každé straně jetelovým trojlístkem, obojí zlaté a vše převyšuje knížecí koruna.

Dvě vlnitá břevna odkazují na dvě vodoteče – Suchý potok protékající Děčany a Semčí Kuzovský potok protékající Loukohořanami a Solanami. Čtyři figury se počtem shodují se čtyřmi místními částmi. Speciálně hruška je inspirována hruškou zvanou Solanka. Jetelové trojlístky se vztahují k rodu z Klebelsberga a koruna zastupuje knížata z Dietrichstejnu. Zelená je barva přírody, venkova, zemědělství, které jsou s obcí Děčany nepochybně v souladu.

- ☒ Znak č. 3** – Zeleno-zlatě dělený štít. Nahoře zlatá hruška mezi dvěma stříbrnými věžemi s cimbuřím, černým gotickým oknem v patře, prázdnou bránou s otevřenými černými vraty na zlatých závěsech. Dole dva zelené jetelové trojlístky vedle sebe.

Hruška odkazuje na Solany, věže na historické tvrze v Lukohořanech a Semči. Jetelové trojlístky ve zlatém poli jsou inspirovány erbem hrabat z Klebelsbergu, vlastníků Třebívlic.

- ☒ Znak č. 4** – Stříbrno-modře polcený štít. Vpravo na zeleném vrchu roste přirozený listnatý strom. Ve vrchu stříbrné dvojité vlnité břevno. Vlevo stříbrno-červeně šachované křídlo.

Vrch se stromem odkazuje na vrch Babu na katastru Děčan a listnatý strom je pomyslnou lípou vysazenou na tomto vrchu v roce 1848 na památku zrušení roboty. Dvě stříbrná vlnitá břevna se vztahují k Suchému a Kuzovskému potoku, které katastrem obce protékají. Šachované křídlo se vztahuje ke Kaplířům ze Sulevic, historických vlastníků vsí tvořících dnes obec Děčany.

- ☒ Znak č. 5** – Modro-zlatě dělený štít. Nahoře zlato-červeně šachované položené křídlo, dole hruška mezi dvěma jetelovými trojlístky, vše zelené.

Šachované křídlo se vztahuje ke Kaplířům ze Sulevic, kteří v určitých dobách vlastnili každou se vsí, které jsou dnes místními částmi obce Děčany. Hruška se vztahuje k Solanům a zlaté pole zelené jetelové lístky jsou inspirovány erbem Klebelsberků, vlastníků panství Třebívlice.

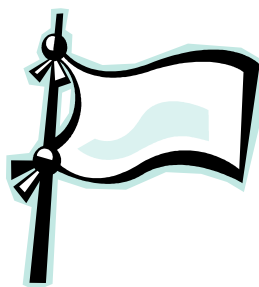
- ☒ Znak č. 6** – Červeno-zeleně dělený štít. Nahoře stříbrný vykračující kuň se zlatou zbrojí.

Dole zlatá hruška mezi dvěma stříbrnými věžemi s cimbuřím, černým gotickým oknem v patře, prázdnou bránou s otevřenými černými vraty na zlatých závěsech.

Kůň jako nejcennější pracovní nástroj sedláka, symbolizuje historické hospodaření v obci. Hruška má oporu v existenci hrušky solanky, vyšlechtěné v Solanech a věže odkazují na historické tvrze v Lukohořanech a Semči.

Š Znak č. 7 – Zelený štít. Nahoře stříbrná prázdná brána do dvora, s červenou střechou a zlatými otevřenými vraty na černých závěsech. Dole zlatá hruška mezi dvěma stříbrnými věžemi s cimbuřím, černým gotickým oknem v patře, prázdnou bránou s otevřenými černými vraty na zlatých závěsech.

V každé místní části obce Děčany lze zaznamenat historický hospodářský dvůr. Počet figur se shoduje s počtem místních částí. Hruška se vztahuje k Solanům a věže k historickým tvrzím v Lukohořanech a Semči. Zelená je barva přírody, venkova, zemědělství, které jsou s obcí Děčany nepochybně v souladu.

NÁVRHY VLAJKY

Vlajky měst a obcí se podle nepsaného pravidla odvozují od znaku. Barva štítu a hlavní figury je obvykle kombinována na list vlajky v podélných pruzích stejné šířky. Problémem návrhu nové vlajky je neshodnost nacházení nepoužitých variant, protože kombinace dvou, tří i čtyř podélných pruhů v barvách modré, červené, bílé, žluté a zelené jsou v podstatě vyčerpány.

Úskalím návrhů obecních vlajek je také skutečnost, že dosud není k dispozici všeobecně přístupné kompendium vlajek existujících. Stejně tak jako znak, měla by i vlajka mít takovou podobu, aby její zaměnitelnost s jinými byla vyloučena.

Ke každému z předkládaných návrhů obecního znaku je přiložen návrh vlajky. Jejich podoba vychází z podoby a barevnosti znaku a znakových figur. Snahou bylo přenést i na vlajku informace obsažené ve znaku a zachovat do určité míry jeho schopnost ikonografické výpovědi. Vexilologická terminologie popisující vlajky je odlišná od heraldické, a proto existují rozdíly v pojmenování a popisování téže figury, či téhož jevu.

Velikost vlajky je dána poměrem šířky listu k jeho délce 2 : 3.

■ Vlajka č. 1/1 – Zelený list s třemi bílými vlajícími klíny nad sebou s vrcholy v polovině délky listu. V žerďové části listu nahoře žlutá lilie.

Zelený list má barvu štítu. Bílé klíny jsou inspirovány věžemi a lilie je převzata ze znaku.

■ Vlajka č. 1/2 – V zeleném listu dvě zkřížené berly nad lilií, obojí žluté, převyšující tři (2, 1) bílé věže s cimbuřím, černým gotickým oknem v patře a prázdnou bránou s otevřenými černými vraty na žlutých závěsech.

Vlajka opakuje podobu znaku.

- **Vlajka č. 2/1** – List tvoří šest vodorovných pruhů, žlutý, zelený, bílý, zelený, bílý a zelený, v poměru 2 : 2 : 1 : 1 : 1 : 1.

Zelené pruhy mají oporu v zeleném štítu znaku. Žlutý pruh je odvozen od hrušky. Bílé pruhy jsou inspirovány vlnitými břevny.

- **Vlajka č. 2/2** – List tvoří pět vodorovných pruhů, zelený, bílý, zelený, bílý a zelený, v poměru 6 : 1 : 1 : 1 : 1. V horním zeleném pruhu hruška, provázená na každé straně jetelovým trojlístkem, obojí žluté a vše převyšuje knížecí koruna.

Vlajka opakuje podobu znaku.

- **Vlajka č. 3/1** – List tvoří dva vodorovné pruhy, zelený a žlutý a dva vlající klíny nad sebou opačných barev.

Vodorovné pruhy opakují barevné členění štítu znaku. Žlutý klín má oporu ve zlaté hrušce, zelený klín je inspirován jetelovými trojlístkami.

- **Vlajka č. 3/2** – List tvoří dva vodorovné pruhy, zelený a žlutý. V zeleném pruhu žlutá hruška mezi dvěma bílými věžemi s cimbuřím, černým gotickým oknem v patře, prázdnou bránou s otevřenými černými vraty na žlutých závěsech. Dole dva zelené jetelové trojlítky vedle sebe.

Vlajka opakuje podobu znaku.

- **Vlajka č. 4/1** – List tvoří bílo-zeleně polcený žerďový pruh, široký třetinu délky listu a pět vodorovných pruhů, modrý, bílý, červený, bílý a modrý.

Žerďový pruh převzal barevnost stříbrného pravého pole štítu znaku a zeleného vrchu se zeleným listnatým stromem. Modré pruhy opakují barevnost levého pole znaku. Bílé pruhy a červený pruh nacházejí inspiraci v šachování křídla.

- **Vlajka č. 4/2** – List tvoří bílý žerďový a modrý vlající pruh. K dolnímu okraji pruhu přiléhá pět vodorovných pruhů, střídavě zelených a bílých a každý širokých jednu dvacetinu šířky listu. Z prostředních čtyř šestin horního zeleného pruhu vyniká zelený vrch, z něhož roste zelený listnatý strom s hnědým kmenem. V modrém pruhu bílo-červeně šachované křídlo.

Vlajka opakuje podobu znaku.

- **Vlajka č. 5/1** – List tvoří modrý žerďový pruh s vodorovným žluto-červeně šachovaným (3, 2) pruhem, vycházejícím z prostředních dvou osmin žerďového a vlajícího okraje pruhu, a sedm vodorovných pruhů, střídavě žlutých a zelených.

Žerďový pruh je inspirován horní modrou polovinou štítu znaku a křídlem v něm. Žluté pruhy mají oporu v dolní polovině štítu znaku a zelené pruhy v jetelových trojlístcích a hrušce.

- **Vlajka č. 5/2** – List tvoří dva vodorovné pruhy, modrý se žluto-červeně šachovaným položeným křídlem a žlutý s hruškou mezi dvěma jetelovými trojlístkami, vše zelené.

Vlajka opakuje podobu znaku.

- **Vlajka č. 6/1** – List tvoří čtyři vodorovné pruhy, bílý, červený, bílý a zelený.

Horní bílý pruh je odvozen od koně a červený pruh od horního pole štítu znaku. Dolní bílý pruh je inspirován stříbrnými věžemi. Zelený pruh dolní polovinou štítu znaku.

- **Vlajka č. 6/2** – List tvoří dva vodorovné pruhy, červený s bílým vykračujícím koněm se žlutou zbrojí, a zelený se žlutou hruškou mezi dvěma bílými věžemi s cimbuřím, černým

gotickým oknem v patře, prázdnou bránou s otevřenými černými vraty na žlutých závěsech.

Vlajka opakuje podobu znaku.

▣ **Vlajka č. 7/1** – List tvoří pět vodorovných pruhů, bílý, zelený, žlutý, zelený a bílý.

Bílé pruhy odkazují na věže a bránu do dvora, zelené pruhy na barvu štítu znaku a žlutý pruh na hrušku a vrata brány do dvora.

▣ **Vlajka č. 7/2** – Zelený list. Nahoře bílá prázdná brána do dvora, s červenou střechou a zlatými otevřenými vraty na černých závěsech. Dole žlutá hruška mezi dvěma bílými věžemi s cimbuřím, černým gotickým oknem v patře, prázdnou bránou s otevřenými černými vraty na zlatých závěsech.

Vlajka opakuje podobu znaku.

Všechny návrhy znaků i vlajek jsou tvořeny na základně příslušných oborových pravidel, zásad a usancí. Volba kteréhokoliv z nich je volbou dobrou.

Přeji Vám při Vašem rozhodování šťastné okolnosti.

Stanislav Kasík

Roudnice nad Labem, 1. února 2023